

חיפושיות הקצב (עם ראש-הממשלה וילסון)

עובדי השידור לגבי כל מה שנראה לו נוגע לחינוך, ובשעה שמדי שבוע מטלפנים עשרות שרים וחברי-כנסת, כדי להשפיע על ידיעות ותוכניות. שידור זה הבטיח שליטה מוחלטת מכאן, וחוסר פיקוח דמוקרטי מאיך, ואת זאת רוצים עכשיו להחיל גם על הטלביזיה.

זה לא שירות ממשלתי ולא ציבורי ולא פרטי — אם נזכיר את שלושת הסוגים שציון חברי-הכנסת גבי כהן — אלא שיטה מחוכמת, המבטיחה שיהמכשיר כולו יהיה כפוף למפלגה אחת.

מדוע מסכימים לזה הכל, גם אנשי האופוזיציה הרשמית? יש לכך שתי סיבות: ראשית, מפלגות אלו עצמן שייכות למיסוד, למישור הקיים, לתפיסתו ולאנטרסיו; שנית, מפלגות אלו חדלו מזמן מלהיות אופוזיציה חיה, והן מנסות לקנות במלים ריקות כתחליף לממשות, בצליהרים כתחליף להרים.

חרם טוטאלי על כוחות חדשים

כבוד היושב-ראש, יש להבחין בבירור בין שני קהייתחום ציבוריים: ישנו ההבדל בין קואליציה ואופוזיציה. זהו גבול המשתנה לברקים, ואין בו תוכן עמוק. אלה גם אלה שייכים למישור. הוויכוח ביניהם, כפי שהוא מתבטא

חיים על הירח

יפה בדיון הנוכחי, הוא על חלוקת העוגה. האופוזיציה הלאומנית והדתית רוצה עוד פירורים מן השולחן. אולם יש קהייתחום שני — זה המבדיל בין המישור, על כל שלוחותיו, לבין הכוחות החדשים בזירה המדינית ובזירה התרבותית.

כאן קובע הראדיו מחסום מוחלט: לכוחות אלה אין דריסת-רגל בשירות. קיים חרם טוטאלי עליהם, על אישיהם ועל רעיונותיהם.

חוק מייקרה אחד ויחיד, שבא בכחנה להביא דברים עד אבסורד, אין נותנים להם להתמודד בשום סימפוזיון, בשום ויכוח, בשום שידור. הכיורו בדיון זה כמה פעמים את הפועתו של מר עוזי אורנן בחיכוח ברדיו. אך אל נשכח שהביאו אותו לשידור אחד, לאחר שכבר נתגלה בציבור עניין הרשימה השחורה. הביאו אותו כאליבי חי, שהנה אין רשימה שחורה. לקחו אדם יוצא-דופן, ונתנו לו לדבר.

"יפרחו-נא מאה פרחים!"

אנו טוענים לשינוי מוחלט, לגישה חדשה שתבטיח התמודדות חופשית של סגנונות, של רעיונות, של השקפות, של יצירות.

אם מותר לי לצטט, אצטט פסקה מפורסמת אחת מדברי מאו טסה טונג *: "יפרחו-נא מאה פרחים, ויתחרו-נא מאה דרכי מחשבה."

אני מקווה שהפסק הזה יעמוד לעיני קול ישראל. לכן, אנו מציעים:

(א) תוקם רשות-שידור ממלכתית באמת.

כלומר: ייבחרו כל חברי מליאת-הרשות, החעד המנהל עצמו, על-ידי הכהת במישרין, ברוב חסוי של שני שלישי, או על פי ייצוג סיעתי מלא.

(ב) תקום ועדה מיעצת של מומחים לתקשורת המונית, כגון עורכי העיתונים וכתבי-העת העיקריים, פסיכולוגים, סוציולוגים וכו'.

(ג) ייתנו רשויות להקמת שירותי-שידור פרטיים לכל המבקש אותם, במגבלות סבירות של צנזורה בטחונית ופיקוח מינימאלי.

אין שום סתירה בין שידורים ממלכתיים לבין שידורים פרטיים. יתחרו אלה באלה, וכאמור: "יפרחו-נא מאה פרחים."

(ד) תחולק ההסברה הפוליטית הישירה בקול ישראל על פי מפתח משוריין, לפי גודל הסיעות. כלומר: הסידור הקיים לפי החוק ערבה-בחירות, לגבי תעמולת בחירות, ייקבע, בגבולות סבירים, גם בכל ימות השנה.

(ה) יחולו אותם הכללים גם על הטלביזיה, לכשתקום.

* הנואם קרא פסוק זה מספר פסוקי מאו, והדבר עורר תגובה כללית. השר גלילי שאל: "האם אתה דוגל במשמרות אדומים?" והנואם השיב לו: "לא". משום-מה לא נרשמו חילופים אלה בפרוטוקול.

להלן דבריו של ח"כ אבנרי בוויכוח על "מגמות בקול-ישראלי".

כבוד היושב-ראש, כנסת נכבדה.

אתמול, בעת נאוניהם של דוברי הסיעות הגדולות, ישבתי זמן מה בין הקהל ביצע. שמעתי בחור צעיר — כנראה קיבוצניק — אומר לחברתו: "בחי, הם חיים על הירח!" היתה זו תגובה די טיבעית של אדם צעיר למשמע חלק מן הדברים.

דיון זה הוא על מכשיר של תקשורת. אך נדמה לי כי בדיון עצמו בולט חוסר-התקשרות המוטאלי בין רבים מהנבחרים לבין המוני העם. מבחינה פוליטית מייצגת הכנסת את כל העם. אולם מבחינה חברתית, רובם הגדול של חברי-הכנסת שייכים לשיכבה מסוימת מאוד בחברה הישראלית, השיכבה הוותיקה, האשכנזית, שקמה במזרח-אירופה בשליש הראשון של המאה.

כל הכבוד לשיכבה זו. בזמנו היא נתנה לארץ הרבה, אולי יותר מכל שיכבה אחרת. יש לה בהחלט הזכות להגיע לידי ביטוי מלא בשידורי קול ישראל.

אולם מכאן ועד לתביעה היומרתית להציג את סגנונה שלה כתרבות הכל ערית של המדינה, להטביע את חותמה הכל ערית על כל גילויי החיים — הפוליטיקה, התיאטרון, המוסיקה — הרי זאת הינתקות מוחלטת מן המציאות החיה, הרביגנית של מדינה דינאמית זו.

ה"חיפושיות" או תודעה יהודית

מה רצו חברי-כנסת אלה?

שקול ישראל יקדיש את מירב זמנו לתיאור הבית היהודי החם בעיירה היהודית במזרח-אירופה, כשחברי-הכנסת עוד היו תלמידים דבית-רבין? למחוק מקול ישראל את החיפושיות ואת להקות-הקצב — שהם המוסיקה וסיגנון-החיים של הדור הצעיר — המוסיקה הטובה של הדור הצעיר?

להפוך את קול ישראל למכשיר להשלטת מה שקרוי "תודעה יהודית", אחרי שזו נחלה כשלוש טוטאלי בבית-הספר, משום שהדור הצעיר, בן מציאות הארץ, פשוט סירב לקבלה? אילו קיבלו את כל ההצעות היפות האלו, וחילקנו את הזמן בקול ישראל בהתאם לכן — הרי היתה ודאית רק תוצאה אחת: כל אדם בארץ, שהוא מתחת לגיל 45, היה מסובב את הכפתור ומקשיב לרדיו רמאללה. (ואני עוד זוכר כיצד הקשבנו בנעורינו, בשיא ימי המאבק הליהרות ישראל, בלהט ובציפיה לשידור מייצג-הפזמונים של רמאללה, דחקא מפני שלא היה כזה בקול ישראל).

אם "קול ישראל" יאבד את הקשר עם העם, עם הנוער, עם סיגנון ההמונים — הרי שיחרויו דיון על עצמו. המאזינים יעברו לתחנות ערביות, או שיקומו מול חופי הארץ תחנות פיראטיות, דוגמת אלו שקמו מזרע חופי אנגליה, הולנד וסקנדינביה.

אינני רוצה להצטרף לסימפוזיון-שלו-רונות שאיפיון דיון זה. בסך הכל, מערכת קול ישראל היא צחת יעיל, המשפר במהירות, ביחוד בשנים האחרונות, ואני מעיד על כך כאיש מקצוע. מתרכז בשירות כוח-עבודה מעולה, שיכול היה להשיג משכורות ותנאי עבודה טובים יותר בעתונות.

כל דרישתנו היא: הניחו להם לעבוד, שחררו אותם מכבלי המימסד

הפוליטי-חברתית-תרבותי, הכופה את עצמו על כל מינה וצילוי משורה. וכאן יש לערר בכל התומחה את השאלה המרכזית: למי בעצם שייך שירות השידור? על דיון זה פרוש מעטה עבה של הסוואה. הגיע זמן לקרוא לילד בשמו. רשות השידור הממלכתית היא פיקציה, מכשיר לאחיות עיני תמימים, שקר מוסכם בין מפלגות המישור.

|| יעקב כץ (פא"י): כל אלה ביטויים פרלמנטריים? אורי אבנרי: כן, הכל פרלמנטרי.

לפי החוק, שנתקבל בתרועה כה רבה ערב הבחירות האחרונות, אמנם יש רשות עצמאית כביכול בלתי-תלויה-כביכול.

אך איזו ממשות יש בכך?

● **המנהל** מתמנה על-ידי הממשלה, לפי הצעת ראש-הממשלה. וזוהי סמכות עצומה, הנתונה בלעדית בידי ראש המפלגה הגדולה ביותר. לא הממשלה, כי אם ראש-הממשלה אישית — הוא הקובע. (זו, אגב, אחת הסיבות לכך שהשר גלילי נשאר שר-בלתי-ימין, ופועל מכוחו של ראש-הממשלה).

● **הוועד המנהל** מתמנה על-ידי הממשלה, ויש בו שני פקידי ממשלה הסרים למשמעת שריהם — שנים מתוך חמישה.

● **מליאת רשות השידור** מורכבת מ-25 איש, מהם מתמנים 24 מטעם הממשלה, ואחד מטעם הסוכנות. השפעתה אפס, והיא מתכנסת שש פעמים בשנה. אבל אילו היתה לה השפעה — גם זה לא היה משנה דבר.

מה פירוש הדבר למעשה? פירושו הוא כי לממשלה יש שליטה מוחלטת, בלעדית וטוטאלית, על כל שירות השידור.

היא יכולה בכל עת להפכו למכשיר של שטיפת-מוח, לבורג במכונה של מיניסטרויון לפרופגנדה.

לא ממשלתי, לא ממלכתי, לא פרטי

זהו צד אחד של המטבע.

הצד השני הוא, שלא תיתכן ביקורת דמוקרטית יעילה על הרשות, מפני שהפיקציה של העצמאות היא מחסום מפני פיקוח.

כשאתה בא וטוען, עונה לך השר, בשם הממלכתיות הצרופה: אין אתה מעז להתערב בעבודת מכשיר ממלכתי-עצמאי?

וזה בשעה שכל עובד בקול ישראל יודע כי יש רשימה שחורה, כי יש אישים האסורים לשידור, גם מבין חברי-הכנסת, ולא רק חברי-כנסת בלתי-מקובל כמוני, אלא גם חברת הכנסת אלונה אסורה לשידור. אני חושב שבגם חברי-הכנסת הקומוניסטיים אסורים לשידור.

יש מספר די ניכר של חברי-כנסת האסורים לשידור.

וזה בשעה שכל מפקח קטן במשרד-החינוך רואה את עצמו זכאי לבלבל את מוחם של

החתיקות, המקבלות שלל מקופת המישור. לגבי הטלביזיה חשוב הדבר שבעתיים. כל חברי-הכנסת המרכזיים כבר שואלים את עצמם איך הם ייראו בטלביזיה. זה נתגלה בקטע הקטן הבא של הפרוטוקול:

גבריאל כהן (המערך): ... עובדה אחת (לגבי דוקרן קנדיניכסון בטלביזיה) פשוטה וחשובה. ניכסון אופר בצורה לא-סימפאטית, וצולם מצדדים לא-סימפאטיים.

שמעון פרס: העוזר של ניכסון עצמו אשם בכך. העוזר לענייני איפור.

גבריאל כהן: יכול להיות שהוא היה גייס חמישי.

אורי אבנרי: אני רואה שכולכם למדתם זאת היטב.

לשנות לחלוטין את מיבנה החיים הפוליטיים בישראל. כבר בראשית השבוע הנתנו על שולחן הכנסת הצעת-חוק פרטית שלנו, בת סעיף אחד: "חוק הבחירות (דרכי תעמולה) תיקון מס' 2, תשכ"ז—1967".

מטרת ההצעה: להחיל על הטלביזיה את אותן ההוראות החוקיות החלות כיום על הרדיו במערכת-הבחירות. התינו: כל רשימה תוכל לשדר במשך 25 דקות, וכל רשימה המיוצגת בכנסת היוצאת תקבל שש דקות נוספות לכל חברי-כנסת.

במערכת-הבחירות של רשימת ש' לכנסת השישית מילא הראדיו תפקיד מרכזי, ואולי מכריע. הוא הביא את קולנו ודברנו, בפעם הראשונה, לחוג רבבות בתים ישראלים, אליהם לא יכולנו להגיע בתעמולה רגילה, מחוץ תקציבי-המיליונים שעמדו לרשות המפלגות